

Hlavním tématem konference na ZSF JU byla podpora naplňování sociokulturních práv komunity neslyšících

25.9.2026 - | Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Mimořádně přátelskou atmosféru naplněnou vděčností a radostí ze setkání měla odborná konference na téma Sociokulturní vývoj a vize komunity neslyšících, která se konala ve středu 23. září v budově Vltava ZSF JU. Účastníci obsadili největší přednáškový sál, ze kterého bylo dění přenášeno ještě do vedlejšího sálu, kde seděli hlavně studenti.

Konferenci uspořádala organizace Evoluce, což je Jihočeské centrum českého znakového jazyka, ve spolupráci s MŠ, ZŠ a SŠ pro sluchově postižené České Budějovice a naší fakultou.

Právě na tyto dny připadá Mezinárodní týden neslyšících, a přímo **23. září byl Mezinárodní den znakových jazyků**. Akce se odehrávala v češtině a českém znakovém jazyce, pro lepší přístupnost ji doplnil simultánní přepis. V publiku se totiž potkali lidé slyšící, nedoslýchaví i ohluchlí, kteří by si ve znakovém jazyce nemuseli být jistí, takže kromě tlumočnic do českého znakového jazyka si přítomní mohli číst přepis příspěvků přímo v čase, kdy odborníci vystupovali na pódiu. Velmi působivá byla forma potlesku po každém příspěvku: neslyšící lidé totiž potlesk vyjadřují tichým třepotáním zdviženými rukama nad hlavou.

Hlavním tématem konference byla podpora naplňování sociokulturních práv z pohledu odborných pracovišť. V úvodu účastníky pozdravil předseda Evoluce Jan Borovanský, který je také externím spolupracovníkem Ústavu sociálních a speciálněpedagogických věd a vyučuje na ZSF JU Kurz znakového jazyka. Později podrobněji představil organizaci Evoluce, která funguje už 15 let. Zdravotně sociální fakultu v sérii příspěvků zastupovaly prof. PhDr. Valérie Tóthová, Ph.D., dr. h. c., proděkanka pro vědu a výzkum ZSF JU a ředitelka Ústavu ošetřovatelství, porodní asistence a neodkladné péče, a děkanka Mgr. Ivana Chloubová, Ph.D.

Profesorka Tóthová promluvila na téma Sociokulturní proměny péče o neslyšící v historickém kontextu. Zdůraznila zásadní mezník v našich dějinách, který přinesla 1. československá republika: Neslyšící dítě začalo být považováno za vzdělatelné. Děkanka Chloubová v úvodu konference konstatovala, že se fakulta snaží připravovat studenty na péči o každého člověka – tedy i o toho, který má nějaké znevýhodnění – tak, aby poskytovaná péče byla plnohodnotná, kvalitní a bezpečná. Ve své přednášce o tom mluvila detailně a upozornila na rizika, která přináší deficit informací. Velmi důležité je, aby byl pro zdravotníky při komunikaci hlavní partner pacient, ne jeho doprovod. Sestra by měla nejprve zjistit, jaký způsob komunikace pacient preferuje, a vždy dodržet několik hlavních zásad. Komunikační bariéra totiž může vést k nedorozumění, nedostatečné informovanosti pacienta a následně i k ohrožení jeho bezpečí.

Zmínila i podmínky při studiu na Jihočeské univerzitě, kde funguje Centrum podpory studentů se specifickými potřebami. *„Toto centrum nás vyučující informuje o tom, jaké specifické potřeby někteří studenti mají a jakým způsobem k nim máme přistupovat. Snažíme se jim maximálně pomoci a podpořit je,“* uvedla děkanka. Ředitelka MŠ, ZŠ a SŠ pro sluchově postižené v Českých Budějovicích Mgr. Ivana Macíková poté tuto školu představila a připomněla, že existuje již 155 let. Bohatý program trval až do odpoledne, na závěr konference se konala panelová diskuse na téma: *„Co můžeme za naše odborná pracoviště udělat pro podporu naplňování sociokulturních práv?“*

V souvislosti s konáním odborné konference věnované problematice neslyšících Jihočeská univerzita i Zdravotně sociální fakulta na svých budovách symbolicky vyvěsily vlajku komunity neslyšících. *„Tímto gestem vyjadřujeme respekt, podporu a solidaritu vůči lidem se sluchovým postižením. Naše spolupráce s komunitou neslyšících ovšem není pouze symbolická,“* vysvětlila doc. Mgr. Lenka Šedová, Ph.D., prorektorka pro vnější vztahy, udržitelnost a personální rozvoj, která je úzce spjatá se ZSF JU. Upřesnila, že loni studenti programů Všeobecné ošetřovatelství a Pediatrické ošetřovatelství ve spolupráci s akademickými pracovníky realizovali zdravotně-edukační program určený dětem se sluchovým postižením. Program se setkal s velmi pozitivním ohlasem, a proto ho v letošním akademickém roce zopakují.

Podpora studentů se sluchovým postižením je zároveň nedílnou součástí činnosti Centra podpory studentů se specifickými potřebami Jihočeské univerzity. Centrum poskytuje studentům se sluchovou vadou i úplnou ztrátou sluchu komplexní servis a vytváří podmínky pro jejich plnohodnotné zapojení do studia i akademického života. *„V současné době využívá tuto podporu deset studentů JU se sluchovým postižením. Vyvěšení vlajky tak symbolicky připomíná význam inkluzivního vzdělávání, respektu k různorodosti a podpory rovných příležitostí, které patří mezi klíčové hodnoty naší univerzity,“* dodala prorektorka Šedová.

<https://www.jcu.cz/cz/univerzita/aktualne/hlavnim-tematem-konference-na-zsf-ju-byla-podpora-naplnovani-sociokulturnich-prav-komunity-neslysicich>